

بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات الکترونیکی شخصی اعضای هیئت علمی
دانشگاه شهید چمران اهواز

*هومن سلیمانی^۱، غلامرضا حیدری^۲، فرزانه قنادی نژاد^۳

۱. کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه شهید چمران، اهواز، ایران.

۲. دانشیار علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه شهید چمران، اهواز، ایران.

۳. کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه شهید چمران، اهواز، ایران.

تاریخ دریافت: (۱۳۹۶/۰۱/۰۸) تاریخ پذیرش: (۱۳۹۷/۰۶/۰۹)

A Survey the Electronic personal Information Management Status of Shahid
Chamran University of Ahvaz Faculty Members

*Hooman Soleymani¹, Gholamreza Heidari², Farzaneh Ghanadinezhad³

1. M.A of Knowledge And Information Science, Shahid Chamran Univ, Ahvaz, Iran.

2. Associate Professor of Knowledge And Information Science, Shahid Chamran Univ, Ahvaz, Iran.

3. M.A of Knowledge And Information Science, Shahid Chamran Univ, Ahvaz, Iran.

Received: (28/03/2017) Accepted: (31/08/2018)

Abstract

Purpose: The aim of this study is to investigate electronic personal information management status of Chamran University of Ahvaz faculty members using Jones model.

Method: This study was conducted to survey, in terms of purpose and the nature of descriptive and analytical applications. The study population included all faculty members of martyr Chamran University. By determining the total number of teachers (599 persons) and using the table Kerjisy Morgan, the approximate number of samples was 220 people, of whom 193 returned questionnaires (response rate of 87.72%) were. To analyze the data, descriptive statistics (mean and standard deviation) and inferential statistics (independent t-test, ANOVA and Tukey) was used.

Results: The findings show that average finding and re-finding activities 2.88, 2.55 storing, organizing 2.84, 3.11 maintenance, security 2.94, 2.78 evaluation and conceptualization, strategy and the overall average of 2.64 and 2.82 is a personal information manager. In terms of gender significant difference between the status of Personal Information Management faculty can not be seen, but in terms of academic degree there is a significant difference between them.

Conclusion: The results suggest that the overall situation is relatively high level of academic staff in the management of personal information. The faculty has an academic degree in the fields of personal information management professor had the best performance. Also, personal information management quality men better than women.

Keywords

Electronic Information, Faculty, Information Management, Personal Information Management, Knowledge and Information Science.

چکیده

هدف: هدف این پژوهش بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی الکترونیکی

اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز با استفاده از مدل جونز است.

روش‌شناسی: پژوهش حاضر که به صورت پیمایشی انجام شده است، به لحاظ هدف

از نوع کاربردی و به لحاظ ماهیت از نوع توصیفی و تحلیلی است. جامعه پژوهش شامل

کلیه اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز است. با تعیین تعداد کل اساتید

(۵۹۹ نفر) و با استفاده از جدول کرجسی-مورگان، تعداد تقریبی نمونه ۲۲۰ نفر تعیین

شد که از این تعداد ۱۹۳ پرسشنامه برگردانده (نرخ پاسخ ۸۷/۷۳ درصد) شد. جهت

تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و آمار

استنباطی (آزمون تی مستقل، آنوا و توکی) استفاده شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان می‌دهد که میانگین فعالیت‌های یافتن و دوباره‌یابی ۲/۸۸، ذخیره

سازی ۲/۵۵، سازماندهی ۲/۸۴، نگهداشت ۲/۱۱، امنیت ۲/۹۴، ارزشیابی و مفهوم‌سازی

۲/۷۸، تدبیر و مفهوم‌سازی ۲/۶۴ و میانگین کلی مدیریت اطلاعات الکترونیکی

شخصی ۲/۸۲ است. از نظر جنسیت تفاوت معنی‌داری میان وضعیت مدیریت

اطلاعات شخصی اعضای هیئت علمی مشاهده نمی‌شود، اما به لحاظ درجه علمی

تفاوت معنی‌داری میان آن‌ها وجود دارد.

بحث و نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش حاکی از آن است که وضعیت کلی مدیریت

اطلاعات الکترونیکی شخصی اعضای هیئت علمی در سطح نسبتاً مطلوبی است.

اعضای هیئت علمی دارای درجه علمی استاد بهترین عملکرد را در زمینه مدیریت

اطلاعات شخصی داشته‌اند. همچنین کیفیت مدیریت اطلاعات شخصی مردان بهتر از

زنان بوده است.

واژه‌های کلیدی

اطلاعات الکترونیکی، اعضای هیئت علمی، مدیریت اطلاعات، مدیریت

اطلاعات شخصی، علم اطلاعات و دانش‌شناسی.

مقدمه

مدیریت کامل بر اطلاعات شخصی یکی از چالش‌هایی است که جامعه بشری از دیرباز با آن مواجه بوده است. علت اصلی این چالش، محدودیت‌های شناختی انسان است. از علل نیاز به مدیریت اطلاعات شخصی، سرریز اطلاعاتی^۱ است که در بیش‌تر مواقع منجر به آلودگی اطلاعات می‌شود (زوارقی، ۱۳۸۹). در قرن بیستم، افزایش بیش‌ازحد تولید اطلاعات علمی که از آن تحت عنوان انفجار اطلاعات یاد می‌شود، ظهور اینترنت و بروز چالشی تحت عنوان سرریز اطلاعات که سبب طراحی نرم‌افزارها و اقتباس مهارت‌های خاصی برای مهار اطلاعات شخصی شد، همه بازنمونی از محدودیت بشر در مهار اطلاعات شخصی خود است.

اعضای هیئت‌علمی به‌عنوان مدرسان و پژوهشگرانی که در عرصه علم و دانش کار می‌کنند برای تدریس و انجام پژوهش و طرح‌هایی که در دست اجرا دارند، با حجم انبوهی از اطلاعات مواجه هستند. آن‌ها باید بتوانند نیاز اطلاعاتی خود را تشخیص بدهند و از میان حجم زیاد اطلاعات، منابع موردنیاز خود را بیابند و جهت استفاده به مجموعه اطلاعات شخصی خود وارد کنند. بنابراین اطلاعات جدید به‌طور دائم به مجموعه اطلاعات شخصی آن‌ها اضافه و روزبه‌روز بر حجم اطلاعات قبلی افزوده می‌شود.

به این ترتیب، اعضای هیئت‌علمی برای این‌که بتوانند از مجموعه اطلاعات شخصی خود به‌نحوی مطلوب، بهینه و کارا استفاده کنند، نیازمند به‌کارگیری و رعایت یک‌رشته فعالیت‌ها به نام «فعالیت‌های مدیریت اطلاعات شخصی» هستند. با استفاده از این فعالیت‌ها می‌توان فراهم‌آوری، سازماندهی و استفاده از اطلاعات را به‌نحو مطلوب انجام داد. در صورتی که اعضای هیئت‌علمی، با فعالیت‌ها و عناصر مدیریت اطلاعات شخصی آشنا نباشند و نتوانند به‌طور مناسب از آن‌ها در مدیریت مجموعه اطلاعات شخصی خود استفاده کنند، موجب عدم دسترسی درست و به‌موقع به اطلاعات، گم‌شدن اطلاعات با ارزش و به‌تبع آن اتلاف وقت، انرژی و هزینه می‌شود.

اعضای هیئت‌علمی از جمله پژوهشگران جامعه علمی و دانشگاهی هستند که به واسطه فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی خود، با حجم زیادی از اطلاعات الکترونیکی مواجه‌اند که اگر اطلاعات شخصی خود را به‌درستی مدیریت کنند، می‌توانند با سرعت و سهولت بیش‌تری به اطلاعات موردنیاز خود دست یابند. مدیریت اطلاعات شخصی می‌تواند نقش مؤثری در

مدیریت مسائل شغلی و پژوهشی اعضای هیئت‌علمی داشته باشد. به‌طور کلی، مدیریت اطلاعات شخصی می‌تواند باعث بهبود سواد اطلاعاتی، کاهش سردرگمی، جلوگیری از گم‌شدن اطلاعات ارزشمند و درنهایت، افزایش کارایی، پیشرفت و موفقیت شغلی و استفاده درست و بهینه از اطلاعات شخصی در راستای تحقق اهداف اعضای هیئت‌علمی خواهد شد.

مطالعات مختلفی نشان می‌دهد که دانشجویان و اساتید نیاز به آموزش بیش‌تری در راستای رفع مشکلات مدیریت اطلاعات شخصی خود نیاز دارند (آموزنده، ۱۳۹۰؛ عبدالهی، ۱۳۹۰؛ اوسی اوتاوا و ددزی،^۲ ۲۰۱۳). لذا پژوهش حاضر درصدد است تا با استفاده از مدل جونز^۳ (۲۰۰۸) به بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات الکترونیکی شخصی اعضای هیئت‌علمی دانشگاه شهید چمران اهواز بپردازد. جونز فرایند مدیریت اطلاعات شخصی افراد را در هفت دسته ارائه کرده است که شامل فعالیت‌های «یافتن اطلاعات»، «ذخیره‌سازی اطلاعات»، «سازماندهی اطلاعات»، «نگهداشت اطلاعات»، «امنیت اطلاعات»، «ارزشیابی و ارزش‌گذاری اطلاعات» و «تدبیر و مفهوم‌سازی» هستند. درواقع این پژوهش بر آن است تا با الگوگیری از مدل جونز، مشخص کند که فعالیت‌های مدیریت اطلاعات الکترونیکی شخصی اعضای هیئت‌علمی دانشگاه شهید چمران اهواز در چه سطحی قرار دارد و به‌فراخور نتیجه حاصل از این بررسی، به شناسایی مشکلاتی که اعضای هیئت‌علمی در مدیریت اطلاعات شخصی خود با آن‌ها مواجه هستند، پرداخته شود و ضمن شناخت نقاط ضعف موجود، نسبت به تقویت آن‌ها اقدام شود.

مطالعات مختلفی در خارج و داخل کشور به بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی پرداخته‌اند. مطالعات اولیه درزمینه مدیریت اطلاعات شخصی در دهه ۱۹۸۰ صورت گرفتند که بیش‌تر به پیمایش و توصیف وضعیت افرادی مانند استادان و پژوهشگران و کارمندان اداره‌ها پرداختند (پیر،^۴ ۲۰۱۱). تا اوایل دهه ۱۹۹۰ میلادی، بیش‌تر مطالعات این حوزه مربوط به اسناد کاغذی بود تا این‌که در سال ۱۹۹۵ نخستین پژوهش در محیط الکترونیکی توسط باریو^۵ (۱۹۹۵) به بررسی و مقایسه مدیریت اطلاعات شخصی و کاغذی پرداختند. اغلب پژوهشگران، مطالعات خود را با رویکردی ویژه به یکی از فعالیت‌های بازیابی، ذخیره‌سازی یا سازماندهی انجام داده‌اند

2. Osae Otopah & Dadzia

3. Jones

4. Pare

5. Barreau

1. Information overload

نرم‌افزارهای مدیریت اطلاعات شخصی با توجه به نیاز کاربران هستند (بوردمن^{۱۲}؛ السوایلر^{۱۳}، ۲۰۰۷).

در ایران نیز نخستین پژوهش در زمینه مدیریت اطلاعات شخصی مربوط به آموزنده (۱۳۹۰) با هدف بررسی عوامل مؤثر بر مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه الزهراء بود که به صورت پیمایشی-توصیفی انجام گرفت. نتایج نشان داد که وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان در سطح متوسط رو به بالا قرار دارد. نتایج پژوهش مجاور (۱۳۹۲) با هدف بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی نشان داد که میانگین کل مدیریت اطلاعات شخصی در وضعیت متوسطی قرار دارد. همچنین میان مدیریت اطلاعات شخصی زنان و مردان تفاوت معناداری وجود ندارد.

نتایج پژوهشی دیگر با هدف بررسی رفتار مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه بیرجند نشان داد که به طور کلی رفتار مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان در حد متوسط (۵۹٪) و کم‌تر از حد مطلوب (۸۰٪) است. بیش‌ترین ابزار مورد استفاده برای نگهداری مجموعه شخصی رایانه و لپ‌تاپ، پرکاربردترین روش سازماندهی اطلاعات شخصی براساس نوع محتوا و متداول‌ترین روش بازبازی از مجموعه اطلاعات شخصی بازبازی براساس یادداشت‌هایی توضیحی بود (صالح‌نژاد، ۱۳۹۳).

در پژوهشی دیگر، جدیدی (۱۳۹۴) به بررسی میزان به‌کارگیری مدیریت اطلاعات شخصی توسط اعضای هیئت‌علمی دانشگاه‌های علوم پزشکی تهران، شهید بهشتی و ایران پرداخت. در این پژوهش مشخص شد که میزان به‌کارگیری مدیریت اطلاعات شخصی در زمینه فعالیت‌های «ذخیره‌سازی» و «سازماندهی» در سطح مطلوب و در زمینه فعالیت‌های «نگهداشت» و «بازبازی» در سطح متوسط قرار دارد. در مجموع، میزان به‌کارگیری مدیریت اطلاعات شخصی در سطح مطلوب گزارش شده است. براساس آزمون فرضیه‌های پژوهش، میزان به‌کارگیری مدیریت اطلاعات شخصی و هریک از عناصر آن، برحسب جنسیت، دانشکده‌ها، رتبه‌های علمی باهم تفاوت معنی‌داری مشاهده نشده است.

شکاری (۱۳۹۴) در پژوهش خود با کاربرد مدل ۷ مرحله‌ای جونز به بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات اسناد چاپی و الکترونیکی شخصی اعضای هیئت‌علمی علم اطلاعات و

(اوسی‌اوتاپا و ددزی، ۲۰۱۳). مجید، سان، تون و زار^۱ (۲۰۱۰) با رویکرد ذخیره‌سازی، هندرسون^۲ (۲۰۰۹) با رویکرد سازماندهی و دنگ و فنگ^۳ (۲۰۱۱) با رویکرد بازبازی انجام شده‌اند (شکاری، ۱۳۹۴).

کاپرا^۴ (۲۰۰۹) در پژوهشی، به روش پیمایشی، روش‌های مختلفی را که دانشجویان دانشگاه کارولینای شمالی در مدیریت اطلاعات شخصی به کار می‌بندند، مورد بررسی قرار داد. نتایج پژوهش به این صورت بود که ۹۸ درصد از افراد از طریق بوک‌مارک اطلاعات موردنیاز خود را ذخیره می‌کنند. همچنین مشخص شد که افراد از روش‌های مختلفی از جمله، نگهداری و ذخیره فایل‌ها در پست‌های الکترونیکی خود، استفاده از ابزارهای یو. اس. بی^۵ و ذخیره‌سازی داده‌ها در شبکه‌های مختلف، برای انتقال داده‌ها استفاده می‌کنند.

در پژوهشی دیگر، مجید و دیگران (۲۰۱۰) به بررسی میزان درک دانشجویان دو دانشگاه عمومی در مالزی از خدمات اینترنتی برای مدیریت اطلاعات شخصی پرداختند. یافته‌ها نشان داد که ۷۵ درصد از دانشجویان از خدمات اینترنت برای ذخیره‌سازی و مدیریت برخی از اقلام اطلاعاتی استفاده می‌کنند. خدمات اینترنت به‌طور عمده توسط دانشجویان برای ذخیره‌سازی نشانی‌های ایمیل‌ها و پیام‌ها، اسناد متنی شخصی و عکس‌ها مورد استفاده قرار می‌گیرند. فقط تعداد اندکی از دانشجویان برای نگهداری اطلاعات مربوط به قرار ملاقات، شماره تلفن، اسناد پیش‌نویس، پیشینه‌های صوتی و تصویری و سیاهه‌ای از کارهایی که باید انجام شود، به ذخیره‌سازی آنلاین می‌پرداختند.

پژوهشگرانی مانند وایتاکر و سیدنر^۶ (۱۹۹۶)، باتلر^۷ (۱۹۹۷)، آبام^۸ (۱۹۹۸)، دیوچنیت و بلوتی^۹ (۲۰۰۱)، مک-کنزی^{۱۰} (۲۰۰۲) و زیمرمن و بار-ایلان^{۱۱} (۲۰۱۲) در زمینه ایمیل‌ها، بوک‌مارک‌ها و صفحات ذخیره شده وب به‌عنوان یکی از زمینه‌های فعال حوزه پژوهش‌های مدیریت اطلاعات شخصی پژوهش‌هایی انجام داده‌اند. برخی از پژوهش‌های صورت گرفته در این حوزه، مربوط به طراحی سیستم‌ها و

1. Majid, San, Tun & Zar
2. Henderson,
3. Deng & Feng
4. Capra
5. USB
6. Whittaker & Sidner
7. Batler
8. Abam
9. Ducheneaut & Bellotti
10. Mackenzie
11. Zimmerman & Bar-Ilan

کلیه اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز است. با تعیین تعداد کل اساتید (۵۹۹ نفر) و با استفاده از نمونه‌گیری تصادفی - طبقه‌ای و جدول کرجسی - مورگان، تعداد تقریبی نمونه ۲۲۰ نفر تعیین شد. از میان ۲۲۰ پرسشنامه توزیع شده، تعداد ۱۹۳ پرسشنامه برگردانده شد. به این ترتیب، نرخ بازگشت پرسشنامه‌ها ۸۷/۷۲ درصد و قابل قبول است. ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش تلفیقی از پرسشنامه‌های آموزنده (۱۳۹۰)، مجاور (۱۳۹۲) و شکاری (۱۳۹۴) است که فعالیت‌های مدیریت اطلاعات شخصی الکترونیکی اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز را براساس مدل جونز (۲۰۰۸) مورد بررسی قرار می‌دهد. به منظور حصول اطمینان از روایی صوری^۱ صوری^۲ (ظاهری^۳) و روایی محتوایی^۴ پرسشنامه، به چند تن از اساتید، صاحب نظران و دانشجویان دکتری مراجعه و نظرات و اصلاحات خواسته شده توسط آنان در پرسشنامه اعمال شد. پایایی پرسشنامه نیز با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ^۵ به میزان ۰/۸۷ برای مدیریت توسط شکاری (۱۳۹۴) سنجید شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از روش‌های آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (آزمون تی مستقل، آنوا و آزمون تعقیبی توکی) انجام گرفته است

یافته‌های پژوهش

از میان ۲۲۰ نفر اساتید شرکت کننده در این پژوهش، ۸۹ نفر (۴۰/۴۵ درصد) مربوط به مردان و ۱۰۴ نفر (۴۷/۲۷ درصد) مربوط به زنان است. از میان پاسخ‌دهندگان، ۱۵ نفر (۶/۸۱ درصد) با درجه علمی مربی، ۸۸ نفر (۴۰ درصد) با درجه علمی استادیار، ۶۱ نفر (۲۷/۷۲ درصد) با درجه علمی دانشیار و ۲۹ نفر (۱۳/۱۸ درصد) با درجه علمی استاد بوده‌اند.

۱. وضعیت کلی مدیریت اطلاعات الکترونیکی شخصی اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز چگونه است؟
در پژوهش حاضر مدیریت اطلاعات شخصی اعضای هیئت علمی براساس مدل جونز (۲۰۰۸) شامل ۷ فعالیت است. جهت قضاوت در مورد مطلوبیت سطوح هریک از فعالیت‌های مدیریت اطلاعات شخصی اعضای هیئت علمی از طیف استاندارد ارزیابی حجازی، بازرگان و اسحاقی (۱۳۸۷) استفاده شده است. در این طیف اگر میانگین مؤلفه‌های مورد نظر بین ۱ تا ۲/۳۳ باشد وضعیت نامطلوب، چنانچه این میانگین بین ۲/۳۳

دانش‌شناسی ایران پرداخت. نتایج نشان داد که میانگین کلی مدیریت اطلاعات شخصی الکترونیکی ۳/۵۶ در سطح نسبتاً مطلوب بود. بالاترین میانگین فعالیت مربوط به «ذخیره‌سازی» و پایین‌ترین میانگین فعالیت مربوط به «نگهداشت» بود. به لحاظ درجه علمی تفاوت معنی‌داری در مدیریت اطلاعات شخصی اساتید وجود دارد. اما به لحاظ جنسیت تفاوت معنی‌داری مشاهده نشده است.

مروری بر پژوهش‌های انجام شده در خارج و داخل از کشور نشان می‌دهد که این مطالعات در خارج از کشور از دهه ۱۹۸۰ و در ایران از دهه ۱۳۹۰ آغاز شده است. نخستین مطالعات صورت گرفته در این زمینه در اوایل دهه ۸۰ میلادی، پیش‌تر به بررسی مدیریت اسناد کاغذی پرداخته‌اند. با ظهور اینترنت و رواج فناوری‌های اطلاعاتی، این مطالعات به تدریج به سمت مدیریت اطلاعات الکترونیکی کشیده شده است. با این وجود مطالعات اندکی در ایران در زمینه مدیریت اطلاعات شخصی الکترونیکی صورت گرفته است و پژوهش‌های صورت گرفته در این زمینه، صرفاً به پیمایش و توصیف وضعیت موجود در جامعه مورد بررسی پرداخته‌اند، بدون این که رویکردها و راهکارهای مدیریت اطلاعات شخصی را تعیین و ابزارهای مورد نیاز آنان را طراحی کنند. بنابراین، این مطالعات در ایران در مراحل ابتدایی خود هستند. پیش‌تر این مطالعات به روش پیمایشی انجام شده‌اند و به بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی گروه‌های مختلف از جمله دانشجویان تحصیلات تکمیلی و اساتید رشته علم اطلاعات و دانشنامه پرداخته‌اند ولی تاکنون پژوهشی به بررسی مدیریت اطلاعات شخصی الکترونیکی اساتید دانشگاه شهید چمران اهواز نپرداخته است. در این راستا، پژوهش حاضر بر آن است تا به سؤالات زیر پاسخ دهد:

۱. وضعیت کلی مدیریت اطلاعات الکترونیکی شخصی اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز چگونه است؟
۲. وضعیت هریک از مؤلفه‌های مدیریت اطلاعات الکترونیکی شخصی در اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز چگونه است؟
۳. آیا از لحاظ ویژگی‌های جمعیت‌شناختی (جنسیت و مرتبه علمی) تفاوت معنی‌داری در میان مدیریت اطلاعات الکترونیکی شخصی اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز وجود دارد؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نوع کاربردی است که با روش توصیفی-تحلیلی و پیمایشی انجام گرفته است. جامعه پژوهش شامل

1. Formal
2. Face validity
3. Content
4. Cronbach's alpha

تا ۳/۶۶ باشد وضعیت نسبتاً مطلوب و اگر این میانگین بین ۳/۶۶ تا ۵ باشد وضعیت مؤلفه‌های مورد بررسی مطلوب ارزیابی می‌شود. در جدول ۱ اطلاعات توصیفی هریک از هفت فعالیت

جدول ۱. وضعیت کلی مدیریت اطلاعات الکترونیکی شخصی

فعالیت	میانگین	انحراف استاندارد	سطح مطلوبیت
یافتن و دوباره‌یابی	۲/۸۸	۰/۹۷	نسبتاً مطلوب
ذخیره‌سازی	۲/۵۵	۱/۰۵	نسبتاً مطلوب
سازماندهی	۲/۸۴	۱/۱	نسبتاً مطلوب
نگهداشت	۳/۱۱	۱/۲۱	نسبتاً مطلوب
امنیت	۲/۹۴	۱/۲۸	نسبتاً مطلوب
ارزشیابی و مفهوم‌سازی	۲/۷۸	۱/۴۱	نسبتاً مطلوب
تدبیر و مفهوم‌سازی	۲/۶۴	۰/۹۴	نسبتاً مطلوب
وضعیت کلی	۲/۸۲	۱/۱۳	نسبتاً مطلوب

اطلاعات جدول ۱ نشان می‌دهد که هر هفت فعالیت مربوط به مدیریت اطلاعات شخصی الکترونیکی اعضای هیئت علمی مورد بررسی با میانگین کلی ۲/۸۲ نشان‌دهنده وضعیت نسبتاً مطلوب است.

جدول ۲. وضعیت هریک از مؤلفه‌های مدیریت اطلاعات الکترونیکی شخصی اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز

عامل‌ها	گویه‌ها	میانگین	انحراف معیار
یافتن	یافتن اطلاعات الکترونیکی موردنیاز در زمان موردنیاز	۲/۵۷	۱/۰۷
	فراموش کردن محل نگهداری اطلاعات الکترونیکی موردنیاز	۳/۴۲	۰/۹۷
	رجوع به منبع اصلی به علت پیدا نکردن اطلاعات ذخیره شده	۲/۶۶	۰/۸۸
ذخیره‌سازی	ذخیره‌سازی اطلاعات الکترونیکی در محلی مناسب	۲/۴۳	۰/۹۶
	ذخیره‌سازی اطلاعات الکترونیکی به منظور رفع نیازهای آینده	۲/۳۵	۰/۹۹
سازماندهی	ذخیره‌سازی اطلاعات بر روی ابزارهای جانبی	۲/۸۸	۱/۲۱
	پوشه‌بندی اطلاعات الکترونیکی به منظور مرتب‌سازی آنها	۲/۳۶	۱/۱۰
	مرتب‌سازی اطلاعات براساس نوع فرمت	۳/۳۷	۱/۲۱
نگهداشت	مرتب‌سازی مجدد به علت حجم زیاد اطلاعات	۲/۸۱	۱/۰۰
	گرفتن فایل‌های پشتیبان ^۱ به طور منظم	۲/۷۰	۱/۳۲
	خانه‌تکانی ^۲ منظم کامپیوتر خود	۳/۲۲	۱/۱۷
امنیت	استفاده از ابزارهای همگام‌سازی ^۳	۳/۴۲	۱/۱۶
	رمزگذاری برای اطلاعات خود	۲/۴۰	۱/۲۳
	استفاده از نسخه‌های مختلف و به روز آنتی‌ویروس	۲/۸۷	۱/۳۰

1. Backup
 2. Spring cleaning
 3. Synchronization devices

۱/۳۱	۳/۵۶	پاک‌سازی رایانه‌ی خود از کوکی‌ها	ارزش‌یابی
۲/۱۳	۳/۰۴	توانایی شناخت و امحای اطلاعات قدیمی و نامناسب	
۱/۰۶	۲/۶۷	انعطاف نسبت به تغییرات مختلف نرم‌افزاری	
۱/۰۶	۲/۶۴	کنترل دقیق جریان ورود و خروج اطلاعات	
۰/۹۷	۲/۷۰	توصیف میزان پیوستگی و ارتباط کل اطلاعات	مفهوم‌سازی
۰/۹۵	۲/۵۹	انجام بهتر امور با شناخت دقیق اطلاعات خود	
۰/۹۱	۲/۶۵	داشتن ساختاری از اطلاعات الکترونیکی در ذهن خود	

میانگین کلی فعالیت امنیت اطلاعات الکترونیکی شخصی برابر ۲/۹۴ است. بررسی‌ها نشان از وضعیت نسبتاً مطلوب این فعالیت می‌دهد. بررسی‌ها بیانگر آن است که میانگین کلی فعالیت ارزش‌یابی و ارزش‌گذاری اطلاعات الکترونیکی شخصی برابر ۲/۷۸ و نشان‌دهنده وضعیت نسبتاً مطلوب این فعالیت است. مطابق با جدول ۲ میانگین کلی فعالیت تدبیر و مفهوم-سازی اطلاعات الکترونیکی شخصی برابر ۲/۶۴ بوده که بیانگر وضعیت نسبتاً مطلوب این فعالیت است.

۳. آیا از لحاظ ویژگی‌های جمعیت‌شناختی (جنسیت و مرتبه علمی) تفاوت معنی‌داری در میان مدیریت اطلاعات الکترونیکی شخصی اعضای هیئت‌علمی دانشگاه شهید چمران اهواز وجود دارد؟

الف. جنسیت

در راستای پاسخ به این پرسش، از آزمون تی مستقل استفاده شد که نتایج مربوط به این آزمون در جدول ۳ آمده است.

داده‌های مندرج در جدول ۲ وضعیت هریک از مؤلفه‌های مدیریت اطلاعات شخصی اعضای هیئت‌علمی دانشگاه شهید چمران اهواز را به تفکیک گویه‌ها نشان می‌دهد. براساس داده‌های جدول ۲ میانگین کلی فعالیت یافتن و دوباره‌یابی برابر ۲/۸۸ بوده که بیانگر سطح نسبتاً مطلوب این فعالیت است.

میانگین کلی فعالیت ذخیره‌سازی اطلاعات الکترونیکی شخصی برابر ۲/۵۵ و انحراف معیار آن برابر با ۱/۰۵ است. براساس طیف سطح مطلوبیت میانگین این گویه در سطح دوم قرار می‌گیرد که نشان‌دهنده وضعیت نسبتاً مطلوب این فعالیت است. داده‌های جدول ۲ بیانگر آن است که میانگین کلی فعالیت سازماندهی اطلاعات الکترونیکی شخصی برابر ۲/۸۴ بوده که وضعیت نسبتاً مطلوب این فعالیت را نشان می‌دهد. به این معنی که اعضای هیئت‌علمی تا حدودی قادرند که اطلاعات الکترونیکی شخصی خود را ذخیره نمایند. یافته‌ها بیانگر آن است که میانگین کلی فعالیت نگهداشت اطلاعات الکترونیکی شخصی برابر ۳/۱۱ بوده که بیانگر وضعیت نسبتاً مطلوب این فعالیت است. نظر به داده‌های موجود در جدول ۲

جدول ۳. نتایج آزمون تی مستقل در ارتباط با معنی‌داری تفاوت در مدیریت اطلاعات الکترونیکی

شخصی اعضای هیئت‌علمی از لحاظ جنسیت						
مقیاس	جنسیت	میانگین	انحراف معیار	مقدار t	درجه آزادی	سطح معنی‌داری
مدیریت اطلاعات شخصی الکترونیکی	مرد	۶۰/۳۳	۱۵/۲	۰/۷۴	۲۱۷	۰/۴۵
	زن	۵۸/۸۱	۱۴/۹			

ب. درجه علمی

در راستای پاسخ به این پرسش، از آزمون آنوا استفاده گردید که نتایج مربوط به این آزمون در جدول ۴ آمده است.

نتایج حاصل از آزمون تی مستقل نشان می‌دهد که میانگین مدیریت اطلاعات الکترونیکی شخصی در مردان بالاتر از زنان است. لیکن با توجه به سطح معنی‌داری ۰/۴۵ این تفاوت معنی‌دار نیست.

جدول ۴. نتایج آزمون آنوا در ارتباط با تفاوت معنی داری در مدیریت اطلاعات الکترونیکی

شخصی اعضای هیئت علمی از لحاظ درجه علمی							
مقیاس	درجه علمی	میانگین	انحراف معیار	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F
مدیریت	مربی	۵۱/۹۱	۱۳/۶۶				
اطلاعات	استادیار	۵۶/۷۷	۱۴/۶۹				
شخصی	دانشیار	۶۱/۴۲	۱۵/۱۹	۴۶۶۷/۶	۳	۱۵۵۵/۸۶	۷/۵
الکترونیکی	استاد	۶۷/۷۷	۱۲/۲۶				۰/۰۰

با این حال، با توجه به نتایج آزمون آنوا نمی توان اظهار داشت که یک گروه با سه گروه دیگر یا تمام گروه ها با یکدیگر متفاوت هستند. برای بررسی الگوی تفاوت میانگین ها از آزمون تعقیبی توکی استفاده شده است که نتایج مربوط به آن در جدول ۵ آمده است.

نتایج حاصل از آزمون آنوا نشان می دهد که مدیریت اطلاعات شخصی میان اعضای هیئت علمی دارای مرتبه علمی مختلف با توجه به سطح معنی داری ۰/۰۰ تفاوت معنی داری وجود دارد. یافته ها حاکی از آن است که اعضای هیئت علمی با درجه علمی استاد بالاترین و اعضای هیئت علمی با درجه علمی مربی پایین ترین سطح مدیریت اطلاعات الکترونیکی را دارا است.

جدول ۵. نتایج آزمون توکی در ارتباط با تفاوت معنی داری در مدیریت اطلاعات

شخصی اعضای هیئت علمی در منابع الکترونیکی از لحاظ درجه علمی			
درجه علمی	شاخص های آماری		گروه های مقایسه
	تفاوت میانگین ها	خطای استاندارد	
مربی	-۴/۸۶	۳/۳۴	استادیار
	-۹/۵۱	۳/۴۷	دانشیار
	-۱۵/۸۵	۳/۸۶	استاد
استادیار	-۴/۴۶	۲/۲۹	دانشیار
	-۱۰/۹۹	۲/۸۵	استاد

یافته های پژوهش های آموزنده (۱۳۹۰) با میانگین ۳/۱۷، مجاور (۱۳۹۲) با میانگین ۳/۰۲، صالح نژاد (۱۳۹۳) با میانگین ۲/۹۵، شکاری (۱۳۹۴) با میانگین ۳/۵۶ و جدیدی (۱۳۹۴) با میانگین ۳/۱۲ است که همگی وضعیت متوسطی را از وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی الکترونیکی جامعه خود گزارش کرده اند.

میانگین به دست آمده از گویه های مورد بررسی در فعالیت «یافتن و دوباره یابی» برای اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز برابر با ۲/۸۸ و در حد نسبتاً مطلوب است. یافته های مجاور (۱۳۹۲)، صالح نژاد (۱۳۹۳) به ترتیب با میانگین های ۳/۵۳ و ۲/۸۹ میانگینی در سطح نسبتاً مطلوب را به دست آورده اند که با این پژوهش همسو هستند. جدیدی (۱۳۹۴) نیز در پژوهش خود میانگین فعالیت بازیابی را در اعضای هیئت علمی ۲/۹۹ و در سطح نسبتاً مطلوب به دست آورده است که هم راستا با نتایج پژوهش حاضر است.

نتایج حاصل از جدول ۵ نشان می دهد که با توجه به اطلاعات آزمون توکی بین درجه علمی مربی و دانشیار، مربی و استاد و استادیار و استاد اختلاف معنی دار وجود دارد.

بحث و نتیجه گیری

یافته های پژوهش بیانگر آن است که میانگین کلی فعالیت های مدیریت اطلاعات شخصی الکترونیکی برابر ۲/۸۲ است که در سطح نسبتاً مطلوب گزارش می شود. اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران با کمی تلاش بیشتر می توانند سطح مدیریت اطلاعات شخصی الکترونیکی خود را به سطح مطلوب (۳/۶۷) برسانند. فعالیت هایی که بیشترین میانگین را در بخش الکترونیکی از این پژوهش کسب کرده اند، شامل «نگهداشت» با میانگین ۳/۱۱ و «امنیت» با میانگین ۲/۹۴ و فعالیت هایی که پایین ترین میانگین را کسب کرده اند، شامل «ذخیره سازی» با میانگین ۲/۵۵ است. یافته های پژوهش حاضر در راستای

تکمیلی دانشگاه الزهراء در پژوهش آموزنده (۱۳۹۰) و دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه شهید چمران در پژوهش مجاور (۱۳۹۲) ذخیره‌سازی اطلاعات را بیش‌تر با هدف رفع نیازهای فعلی انجام می‌دهند. هرچند برخی از این دانشجویان از ترس از دست‌دادن مقالات پایگاه‌های اطلاعاتی مختلفی که در دوران دانشجویی و حضور در دانشگاه‌ها به آن‌ها دسترسی دارند، اقدام به دانلود و ذخیره‌سازی آن‌ها برای استفاده‌های آتی نمایند. یافته‌های دو پژوهش مذکور مخالف با نتایج پژوهش حاضر است.

ذخیره‌سازی اطلاعات الکترونیکی شخصی اعضای هیئت‌علمی مورد بررسی، غیر از رایانه‌های شخصی، بر روی ابزارهای ذخیره‌سازی جانبی مانند کول دیسک‌ها نیز انجام می‌شود (میانگین ۲/۸۸) که می‌تواند باعث آسودگی خاطر جامعه پژوهش از حذف ناخواسته فایل‌ها شود. این امر در راستای نتایج مطالعه مجاور (۱۳۹۲) است. جامعه پژوهش او نیز به میزان زیادی از ابزارهایی مانند فلش، سی‌دی، دی‌وی‌دی و حافظه‌های جانبی برای ذخیره‌سازی اطلاعات شخصی استفاده می‌کنند. کاپرا (۲۰۰۹) نیز دریافت که افراد برای ذخیره‌سازی و انتقال اطلاعات الکترونیکی خود از ابزارهای یواس.بی. استفاده می‌کنند. اما مجید و همکاران (۲۰۱۰) به این نتیجه دست یافتند که از جمله راهکارهایی که افراد برای ذخیره‌سازی اقلام دیجیتال خود استفاده می‌کنند استفاده از بوک‌مارکها، ایمیل‌ها و سایر خدماتی است که اینترنت در اختیار آن‌ها قرار می‌دهد.

میانگین به‌دست‌آمده از گویه‌های مورد بررسی در فعالیت «سازماندهی» اطلاعات شخصی در بخش الکترونیکی برای اعضای هیئت‌علمی دانشگاه شهید چمران اهواز برابر با ۲/۸۴ و در حد نسبتاً مطلوب است. نتایج پژوهش آموزنده (۱۳۹۰)، مجاور (۱۳۹۲) و شکاری (۱۳۹۴) نیز حاکی از وضعیت نسبتاً مطلوب سازماندهی اطلاعات دانشجویان مورد بررسی است که با پژوهش حاضر همسو می‌باشند. همچنین صالح‌نژاد (۱۳۹۳) با میانگین ۳/۱۲ و جدیدی (۱۳۹۴) با میانگین ۳/۱۰ نیز سطح نسبتاً مطلوب جامعه مورد خود را به دست آورده‌اند.

بررسی داده‌ها نشان می‌دهد که پوشه‌بندی اطلاعات توسط اعضای هیئت‌علمی به میزان نسبتاً مطلوبی صورت می‌گیرد (میانگین ۲/۳۶)، اما مرتب‌سازی براساس نوع فرمت و قالب مانند پاورپوینت، فایل‌های متنی و فرمت‌های مختلف عکس محبوبیت بیش‌تری دارد (میانگین ۳/۳۷)، در حالی که مجاور (۱۳۹۲) و شکاری (۱۳۹۴) به این نتیجه رسیدند که مرتب‌سازی اطلاعات براساس فرمت به میزان کمی کاربرد دارد. هم‌چنین به میزان متوسطی نیز به علت حجم زیاد

تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد که اعضای هیئت‌علمی محل نگهداری اطلاعات را در مجموعه اطلاعات الکترونیکی خود به‌طور نسبتاً مطلوبی به یاد دارند (میانگین ۲/۵۷)، هم‌چنین به‌طور نسبتاً خوبی قادرند تا اطلاعات خود را از منابع اطلاعاتی الکترونیکی مختلف در زمان مناسب پیدا کنند (میانگین ۳/۴۲)، این عامل می‌تواند دلیلی بر دستیابی مفید، به‌موقع و سریع آنان با مرورهای پی‌درپی در منابع اطلاعاتی گوناگون، از جمله رایانه‌های شخصی و ابزارهای ذخیره‌سازی مختلف همچون هاردهای اکسترنال باشد (میانگین ۲/۶۶). نتایج نشان از ناهمسو بودن این یافته‌ها با یافته‌های مجاور (۱۳۹۲) دارد. وی نتیجه گرفت که جامعه مورد بررسی‌اش محل نگهداری اطلاعات را در مجموعه شخصی خود فراموش می‌کند و اغلب به منبع اصلی اطلاعات مراجعه می‌کنند. عبداللہی (۱۳۹۰) نیز در پژوهش خود دریافت که اعضای هیئت‌علمی در یافتن اطلاعات با مشکلاتی مواجه هستند. نتایج این دو پژوهش مغایر با نتایج مطالعه حاضر است. از سوی دیگر، پژوهش حاضر با پژوهش شکاری (۱۳۹۴) همسو می‌باشد، وی در پژوهش خود دریافت که اعضای هیئت‌علمی گروه‌های آموزشی علم اطلاعات و دانش‌شناسی و کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی ایران دریافتن اطلاعات الکترونیکی شخصی خود با مشکل روبه‌رو نیستند.

میانگین به‌دست آمده از گویه‌های مورد بررسی در فعالیت «ذخیره‌سازی» اطلاعات الکترونیکی شخصی برای اعضای هیئت‌علمی دانشگاه شهید چمران اهواز برابر با ۲/۵۵ و در حد نسبتاً مطلوب است. یافته‌های مجاور (۱۳۹۲) و صالح‌نژاد (۱۳۹۳) به ترتیب با میانگین‌های ۳/۱۵ و ۲/۸۷ میانگینی در سطح نسبتاً مطلوب را به‌دست آورده‌اند که با پژوهش حاضر همسو هستند. این در حالی است که شکاری (۱۳۹۴) و جدیدی (۱۳۹۴) به ترتیب میانگینی برابر ۴/۰۷ و ۳/۶۷ در سطح مطلوب را برای مؤلفه ذخیره‌سازی گزارش کرده‌اند.

تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد که اعضای هیئت‌علمی به‌طور نسبتاً مطلوبی اقدام به ذخیره‌سازی اطلاعات شخصی الکترونیکی خود در محلی مناسب می‌نمایند (میانگین ۲/۴۳۶۴). هم‌چنین به‌طور نسبتاً مطلوبی به ذخیره‌سازی اطلاعات الکترونیکی خود به‌منظور رفع نیازهای احتمالی در آینده می‌پردازند (میانگین ۲/۴۵). شکاری (۱۳۹۴) نیز دریافت که اعضای هیئت‌علمی گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی ایران، اطلاعاتی که آنان ذخیره می‌کنند به میزان زیادی با هدف رفع نیازهای احتمالی در آینده‌شان انجام می‌شود (میانگین ۴/۱۶)، این در حالی است که دانشجویان تحصیلات

نسخه‌های مختلف و به‌روز آنتی‌ویروس در رایانه و سایر ابزارهای شخصی در وضعیت نسبتاً مطلوب (میانگین ۲/۸۷) و سعی بر پاک‌سازی رایانه از وجود کوکی‌ها در وضعیت نسبتاً مطلوب قرار دارد (میانگین ۳/۵۶). در صورتی که کوکی‌ها از روی ابزارهای الکترونیکی مثلاً رایانه‌ها پاک نگردند، ممکن است افراد دیگری که بر روی همان رایانه می‌نشینند امکان دسترسی به اطلاعات شخصی آنلاین آن‌ها برایشان فراهم شود. مجاور (۱۳۹۲) در پژوهش خود دریافت که افراد از انواع شیوه‌های حفظ امنیت اطلاعات شخصی مانند استفاده از آنتی‌ویروس‌ها، پنهان‌سازی فایل‌ها، استفاده از قابلیت‌های دیواره‌ی آتش، حذف کوکی‌ها و رمزگذاری‌ها استفاده می‌کنند که از میان این شیوه‌ها کم‌ترین میزان مربوط به حذف کوکی‌ها و استفاده از دیواره‌های آتش است و بیش‌ترین آن استفاده از رمزگذاری‌هاست که مغایر با پژوهش حاضر است. نتایج پژوهش شکاری (۱۳۹۴) نشان داد که میانگین به‌دست‌آمده از گویه‌های مورد بررسی در فعالیت «امنیت» اطلاعات الکترونیکی شخصی برای اعضای هیئت‌علمی گروه‌های آموزشی علم اطلاعات و دانش‌شناسی برابر با ۳/۱۱ و در سطح نسبتاً مطلوب است که با پژوهش حاضر همسو است.

میانگین به‌دست‌آمده از گویه‌های مورد بررسی در فعالیت «ارزشیابی و ارزش‌گذاری» اطلاعات برابر با ۲/۷۸ و در حد نسبتاً مطلوب است. نتایج پژوهش مجاور (۱۳۹۲) همسو با نتایج این پژوهش است. مجاور پس از انجام مطالعه خود به این نتیجه دست یافت که وضعیت ارزشیابی و ارزش‌گذاری اطلاعات با میانگین ۲/۶۴ در وضعیت متوسطی قرار دارد.

تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد که اعضای هیئت‌علمی توانایی نسبتاً مطلوبی در شناخت و امحای اطلاعات قدیمی، نامناسب و بدون استفاده خود در میان مجموعه اطلاعات الکترونیکی شخصی خود دارند (میانگین ۳/۰۴) و به‌طور متوسطی قادرند تا خود را با تغییرات مختلف نرم‌افزاری انطباق دهند و با توجه به آن تغییرات اقدام به مدیریت اطلاعات شخصی خود نمایند (میانگین ۲/۶۷)، از سوی دیگر کنترل دقیق جریان ورود و خروج اطلاعات در میان اعضای هیئت‌علمی مورد بررسی نیز در وضعیت متوسطی قرار دارد (میانگین ۲/۶۴). این یافته‌ها همسو با نتایج مطالعات آموزنده (۱۳۹۰) و مجاور (۱۳۹۲) است، در مطالعات مذکور مشخص شد که دانشجویان تحصیلات تکمیلی در حد متوسط رو به پایینی قابلیت شناسایی و حذف اطلاعات نامناسب را دارند و میزان انعطاف آنان برای انطباق با تغییرات نرم‌افزاری و نیز کنترل آنان در جهت ورود و خروج اطلاعات در وضعیت

اطلاعات الکترونیکی به مرتب‌سازی دوباره اطلاعات خود می‌پردازند (میانگین ۲/۸۱). این نتایج همسو با یافته‌های اوسی‌اوتاپا و ددزی (۲۰۱۳) است. آنان نیز دریافتند که افراد به علت حجم بالای اطلاعات خود در سطح متوسطی به مرتب‌سازی و سازماندهی دوباره آن می‌پردازند.

میانگین به‌دست آمده از گویه‌های مورد بررسی در فعالیت «نگهداشت» اطلاعات شخصی برای اعضای هیئت‌علمی برابر با ۳/۱۱ و در سطح نسبتاً مطلوب است. نتایج پژوهش مجاور (۱۳۹۲) نشان داد که فعالیت نگهداشت با میانگین ۲/۱۴ و در سطح نامطلوبی قرار دارد و مخالف با نتایج پژوهش حاضر؛ و یافته‌های پژوهش صالح‌نژاد (۱۳۹۳) با میانگین ۲/۹۵ و جدیدی (۱۳۹۴) با میانگین ۲/۷۱ در سطح نسبتاً مطلوب و همسو با یافته‌های این پژوهش است.

تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد که اعضای هیئت‌علمی در حد متوسطی از فایل‌های الکترونیکی شخصی خود اقدام به گرفتن فایل‌های پشتیبان می‌کنند (۲/۷۰). خانه‌تکانی کامپیوتر می‌تواند نقش بارزی در نگهداشت بهینه و مناسب اطلاعات داشته باشد. مجموعه اطلاعات شخصی پس از گذشت مدت‌زمانی، خواسته یا ناخواسته ممکن است که دچار به‌هم‌ریختگی و ورود اطلاعات نامناسبی شود که شاید دیگر احتیاجی به آن احساس نشود. به همین دلیل نیاز است تا در بازه‌های زمانی مختلف به حذف اطلاعات نامناسب و به‌عبارت‌دیگر خانه‌تکانی آن‌ها اقدام شود. این فعالیت در میان اعضای هیئت‌علمی دانشگاه شهید چمران اهواز وضعیتی متوسط دارد (۳/۲۲). نتایج نشان داد که از ابزارهای همگام‌سازی می‌توان برای انتقال و نگهداری ایمن اطلاعات میان ابزارها و وسایل الکترونیکی استفاده نمود، کاربرد ابزارهای همگام‌سازی جایگاه نسبتاً مطلوبی در نگهداشت و مدیریت اطلاعات شخصی اعضای هیئت‌علمی دارد (میانگین ۳/۴۲).

میانگین به‌دست آمده از گویه‌های مورد بررسی در فعالیت «امنیت» اطلاعات الکترونیکی شخصی برای اعضای هیئت‌علمی دانشگاه شهید چمران اهواز برابر با ۲/۹۴ و در سطح نسبتاً مطلوب است. نتایج پژوهش مجاور (۱۳۹۲) نشان داد که میانگین فعالیت امنیت جریان اطلاعات الکترونیکی شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی برابر با ۲/۵۹ و در سطح متوسط قرار دارد. تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد استفاده از رمزگذاری‌ها می‌تواند نقش مؤثری در جلوگیری از دست‌کاری و دست برد اطلاعات توسط دیگران داشته باشد، اما این عنصر در میان اعضای هیئت‌علمی به میزان اندکی استفاده می‌شود و وضعیت نامطلوبی دارد (میانگین ۲/۴۰)، استفاده از

شخصی خود، به میزان متوسطی طرح و ساختاری از اطلاعات خود در ذهن دارند (میانگین ۲/۶۵).

نتایج پژوهش نشان داد که میان مجموعه فعالیت‌های مدیریت اطلاعات شخصی الکترونیکی اعضای هیئت‌علمی مرد و زن دانشگاه شهید چمران اهواز تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. این نتایج همسو با یافته‌های پژوهش مجاور (۱۳۹۲)، صالح‌نژاد (۱۳۹۳)، شکاری (۱۳۹۴) و جدیدی (۱۳۹۴) است و با نتایج پژوهش سانگ و لینگ (۲۰۰۷) مغایر است. میان مدیریت اطلاعات شخصی الکترونیکی اعضای هیئت‌علمی دانشگاه شهید چمران اهواز از لحاظ درجه علمی تفاوت معنی‌داری وجود دارد. درجه علمی استاد بیش‌ترین و درجه علمی مربی کم‌ترین میانگین را در بخش مدیریت اطلاعات شخصی الکترونیکی داشته‌اند. به عبارت دیگر، در بخش الکترونیکی، هرچقدر درجه علمی جامعه مورد بررسی بالاتر رود وضعیت مدیریت بر مجموعه اطلاعات الکترونیکی شخصی آنان نیز بالاتر می‌رود. یافته‌های این پژوهش همسو با یافته‌های پژوهش شکاری (۱۳۹۴) است با این تفاوت که در پژوهش وی سیر صعودی در درجه استاد متوقف می‌شود و به پایین‌ترین میزان میان چهار درجه علمی تنزل پیدا می‌کند.

متوسطی است. این یافته‌ها مخالف با نتایج مطالعات شکاری (۱۳۹۴) است، چون در مطالعه مذکور مشخص شد که اعضای هیئت‌علمی در حد مطلوبی قابلیت شناسایی و حذف اطلاعات نامناسب را دارند و میزان انعطاف آنان برای انطباق با تغییرات نرم‌افزاری و نیز کنترل آنان در جهت ورود و خروج اطلاعات در وضعیت مطلوبی است.

میانگین به‌دست آمده از گویه‌های مورد بررسی در فعالیت «تدبیر و مفهوم‌سازی» اطلاعات برابر با ۲/۶۴ و در حد نسبتاً مطلوب است. یافته‌های این پژوهش همسو با نتایج مجاور (۱۳۹۲) است که دریافت مجموعه عناصر فعالیت تدبیر و مفهوم‌سازی با میانگین ۳/۲۹ در سطح نسبتاً مطلوب است و مخالف با نتایج شکاری (۱۳۹۴) که دریافت مجموعه عناصر فعالیت تدبیر و مفهوم‌سازی با میانگین ۳/۹۱ در سطح مطلوب است. تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد که پیوستگی و ارتباط کل مجموعه اطلاعات الکترونیکی شخصی اعضای هیئت‌علمی در وضعیت متوسط روبه پایینی قرار دارد (میانگین ۲/۷۰). همچنین شناخت آن‌ها از مجموعه اطلاعات الکترونیکی تا حد متوسطی توانسته است یاری‌رسان آن‌ها در انجام بهتر امور روزمره‌شان باشد (میانگین ۲/۵۹). از سوی دیگر، اعضای هیئت‌علمی قبل از استفاده از مجموعه اطلاعات الکترونیکی

منابع

حجازی، یوسف؛ بازرگان، عباس و اسحاقی، فاخته (۱۳۸۷). راهنمای گام به گام ارزیابی درونی کیفیت در نظام دانشگاهی. تهران: دانشگاه تهران، مؤسسه چاپ و انتشارات.

شکاری، محمدرضا (۱۳۹۴). سنجش وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی اعضای هیئت‌علمی گروه‌های آموزشی علم اطلاعات و دانش‌شناسی ایران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده علوم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه تهران، تهران، ایران.

صالح‌نژاد، زهرا (۱۳۹۳). رفتار مدیریت اطلاعات شخصی در بین دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه بیرجند. پایان‌نامه کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی. دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه بیرجند، بیرجند، ایران.

عبداللهی، لیلا (۱۳۹۰). استفاده اعضای هیئت‌علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران از ابزارهای مدیریت اطلاعات شخصی. پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و

آموزنده، مهدیه (۱۳۹۰). بررسی عوامل مؤثر بر مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه الزهراء در سال تحصیلی ۹۱-۱۳۹۰. پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران.

زوارقی، رسول (۱۳۸۹). مدیریت اطلاعات شخصی: گامی نوین در سازماندهی شخصی اطلاعات. در: داریوش علیمحمدی و محسن حاجی‌زین‌العابدینی (ویراستاران). سازماندهی اطلاعات: رویکردها و راه‌کارهای نوین: مجموعه مقالات اولین همایش سالانه انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران، ۱۶، ۱۷ اسفند ۱۳۸۵. تهران: کتابدار، ۴۷۷-۴۹۸.

جدیدی، زهرا (۱۳۹۴). بررسی میزان به‌کارگیری مدیریت اطلاعات شخصی توسط اعضای هیئت‌علمی دانشکده‌های پیراپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران، شهید بهشتی و ایران در سال ۱۳۹۳. پایان‌نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی پزشکی. دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی تهران، ایران.

در مجموعه اطلاعات الکترونیکی شخصی بر اساس مدل جونز. پایان نامه کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه شهید چمران، اهواز، ایران.

Barreau, D. K. (1995). Context as a factor in personal information managementsystems. *Journal of the American Society for Information Science*, 46 (5), 327-339.

Boardman, R. (2004). *Improving tool support for personal information management*. PhD diss., Department of Electrical and Electronic Engineering, Imperial College, London University, London: Available at: <http://www.richardboardman.com/docs/the-sis-submitted-bound.pdf> (Accessed Sept. 2, 2013).

Capra, R. (2009). A survey of personal information management. Available at: http://pimworkshop.org/2009/papers/capra_pim2009.pdf (Accessed 10 January 2015).

Elsweiler, D. (2007). *Supporting Human Memory in Personal Information Management*. Phd diss., Department of Computer and Information Sciences, University of Strathclyde.

Jones, W. (2008b). Personal information management. *Annual Review of Information Science and Technology*, 41(1), 453-504. Available at: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/>

اطلاع‌رسانی، دانشکده مدیریت و اطلاع‌رسانی پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران: ایران.

مجاور، آیدا (۱۳۹۲). بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه شهید چمران اهواز aris.2007.1440410117/full (Accessed 16 Nov. 2012)

Majid, S., San, M. M., Tun, S. T. N. & Zar, T. (2010). Using Internet Services for Personal Information Management. In Serap Kurbanoglu et al. (Eds.). *Technological Convergence and Social Networks in Information Management: Second International Symposium on Information Management in a Changing World, IMCW 2010, Ankara, Turkey, September 22-24, 2010.*, Volume: 96, 110-119. Available at: <http://by2010.bilgiyonetimi.net/bildiriler/majid.pdf>. (Accessed 16 Nov. 2012)

Osae Otopah, F. & Dadzie, P. (2013). Personal information management practices of students and its implications for library services. *Aslib Proceedings: New Information Perspectives*, 65(2), 143-160.

Pare, F. X. (2011). *Personal information management among office support staff in a university environment: an exploratory study*. Doctoral dissertation, School of Information Studies, McGill University, Montreal.